

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БОРБЕ НА НАШЕМ ФРОНТУ

Званичан коминике Команде Источне Војске

У пркос снажном отпору непријатељских заштитница српско-француске трупе појачале су своје напредовање и оствариле, у току претпуште ноћи и јучерашињег дана, напредовање које прелази местимице 10 километара. Освојиле су села Градиште, Бојанчиште, Конопишице, Божић, Боршава и Драгожил.

Заробили смо нових војника и запленили много бројан материјал, између остalogа једну пољску батерију са свима карама и мунцијом. Запленјено је дакле до сада више од 80 топова. Савлађујући храбро огромне теренске пешкоје, франко-грчки одреди, који се боре са српском војском, остварили су такође врло осетно напредовање. Освојили су важне врхове Порт и Цени, који доминирају долином Вардарца. Јака артилериска борба у долини Вардарца на завијутку Црне Реке.

У току јучерашињег дана савезнички авијатичари бацили су 4 тоне експлозива на центре за снабдевање, на железничке станице и комору која се повлачи.

ДОЧЕК ОСЛОБОДИЛАЦА

Наши нови крајеви противу Бугара

У својој отменој кратко-ћијучерашињи српски званичан извештај износи две чињенице огромног домаћа и за нас, и за све слободољубиве народе.

«Становништво одушевљено дочекује српске трупе». — После вековне потлачености под Турцима браћа наша у Мађедонији удахнуше 1912. године животворни ваздух слободе у својим лепим крајевима. Али, зар да их очигледно научи, колико је благотворна и драгоценна слобода, судба им донесе годину 1915. и са њом Татаро-Бугаре. Нестаде животворнога даха, и лепа Мађедонија опет би пристиснута крутим насиљем. Сада је војска српска опет унела животворни дах међу браћу нашу, слобода се вратила огњиштима њиховим. Ето зашто браћа нација одушевљено дочекују српске трупе, исто онако одушевљено као што и те трупе подносе све жртве, да поробљеној браћи врате слободу.

«Војници из нове Ср-

бије, силом узети у бугарску војску, бацију оружје и прелазе нама».

У својој бездушној и безграницној себичности Бугари су били извршили најодвратнији злочин против најплеменитијих човекових осећаја. Поробљену браћу нашу силом су нагнали да узму оружје против браће своје, против заједничке мајке наше Србије. Кад се човечанско осећање слободне Европе побунило против овог чудовишног злочина, Бугари покушаше да пред Европом фалсификују осећаје наше поробљене браће. И ево, кратка реченица из српског извештаја магновено разголити лаж бугарску, доказа злочин бугарски: »Војници из нове Србије, силом узети у бугарску војску, бацију оружје и прелазе нама».

Злочин је дакле доказан. Остаје, да злочинац искуси казну за злочин свој. То ће бити брига српског и савезничког оружја.

«Војници из нове Ср-

САОПШТЕЊА

— Сава Вељковић обвезник 3. брд. батерије, пошта 714, из Вражгорца (Зајчар) извештава да је његов мили син Влада, студент права у Ментону, испустио своју напаће, ну душу 14. маја ове год.

— Г. Љубомир Стојковић, срчки писар, да одмах јави своју адресу одељењу Службе безбедности, с позивом на бр. 4582.

— Наш добри отац, очук, свекар, деда, зет Вукоман Ђукић економ из Чачка преминуо је 14. априла тек год. у својој 76. год. у Чачку, не дочекавши ослобођење Србије, коју је бевградично волео, нити дочека нас који смо ван Србије.

Овим извештавамо покојнике и наше сроднике и по-

знатнике Ожалошћени: синови — пасторци Милан и Милутин И. Петровић трговци, војни обвезници, снаје Милана и Љубица, унућад Петар, Надежда и Софија, шураци Богдан полиц. практ. Божидар Милосављевић реаер. потпоручник и остало много бројна фамилија.

3-3

наши храбри и никад незаварујени другови, активни пешад, поручници Милорад Ст. Љуковић «Лулек», из Краљева; Драгутин П. Костић, из Пријавора, ср. и о. кр. крагујевачки и Живота С. Милојевић, из Гргића, срез груженски окр. крагујевачки, положили су своје младе и племените животе на прагу своје миле Отаџбине, и то: Милорад, као командир чете пукове п. бр. 44. — 30. јула, а Драгутин и Живота 24. јуна 1918. год., Никола 7. год., Животин 6. год. и Ружица 5. год.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

ПАРИЗ, 8. — Таке Јонеску посетио је српског министра председника г. Пашића, са којим је имао дуг разговор.

ЛОНДОН, 8. — Амбасадор Сједињених Држава у Лондону објавио је да председник Вилсон неће долазити у Европу.

БАЗЕЛ, 8. — „Штрасбургер Пост“ јавља да ће се на идућој сесији Рајхстага поднети пројект о образовању кабинета на новим основама.

ЧЕСИ У АМЕРИЦИ

Професор Масарик за словенску демократију

Њујорк, 8. септембра

Сви листови Сједињених Држава стално говоре о званичном признању независности Чехо-Словака. У Вашингтону се налази професор Масарик, један од најистакнутијих представника тога херојског народа. Он је у главном линијама саставио програм на коме се има веома велика словенска демократија потпомогнута демократијом целог света. Што се тиче Чехо-Словака, настањених у Америци, он вели, да је њихова дужност, да пре свега буду добри амерички грађани до дана када ће се придржити сопственој независној застави.

ЈУГОСЛОВЕНСКИ ПОКРЕТ

Утисци једног странца

Наје Фраје Пресе, која је послала свога дописника у Загреб да испита југословенски покрет, објављује чланак у коме овај износи своје прве утиске: »Дођи у Загреб значи продрти у срце једног покрета који је узео такве размере да његов одјек избија из свих словенских покрајина на Аустрији. Варош је заједната југословенском политиком. Јавотија излази најчешћи језиком, пуним енглеских израза, идеје приступачке народу југословенских покрајина, али сасвим неразумљиве за једног странца.«

У ВЕЧИТОЈ КРИЗИ

Положај Аустро-Угарске

Базел, 8. септембра

Бечки дописници немачких листова констатују, да Хусарек, у пркос својих напора, неће имати већину у парламенту. У финансијском одбору владини су пројекти изгласани само са два гласа већине. Словени, заједно са

стога пуком, — оставивши своје породице у поробљеној Отаџбини и своје другове на положају, да за њима вечно тгују.

Ову тужну вест јављају друговима, пријатељима и познаницима покојника. Ожалошћени другови.

— Да се јаве. У једном београдском листу латиницом штампаном изашао је ових дана оглас, којим се моле родитељи или сродници деце у сиротињском дому у Нишу да се јаве стараоцу града Београда. Деца су: Димитрије син Ђорђа Милосављевића, 12. год: Загорка 7. год. Јелисавета 11. год, Софија 9. год. деца Крсте Арсовића (Арсића); Милорад син Милутина Најдановића 11. год., Милена кћи Милана Стефановића 7. год., Никола 7. год., Животин 6. год. и Ружица 5. год.

— С болом у души извештавамо рођаке и познаннике, да је наш син, односно брат Крста Милановић ћак умро у Невшателу (Швајцарска) 14. августа ове године.

— За навек ожалошћени и узвељени отац Милан Костић свешт. из Ријеke ср. прилепски окр. битољски; браћа Стеван, ћак у Француској и Методије у Водену.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 450 драхме, тромесечно 1350
драхми, годишње 54 драхми.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

Став уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.
Уређује ОДБОР

године почели су још од првог дана регрутације да се уплачују у војску».

НА БЕЧКЕ ИНТРИГЕ

Одговор званичне и незваничне Италије

Рим, 8. септембра
Политички и парламентарни кругови, као и јавно италијанско мишљење, са задовољством су прихватили одговор италијанске владе на бечки пацифистички предлог.

Трибуна изражава своје задовољство, што се је Италија у томе одмах придружила Сијама Споразума. Пацифистички маневар може се сматрати као сасвим пропао.

Бораве д' Италија вели: Док у централним силама управљају људи, који носе пуну одговорност за овај конфликт, немогућа је ма каква измена идеја између заједничких држава.

Коријере д' Италија истиче: Чарсто држање Савезника даје на знање Берлину и Бечу, да се не могу отпочети преговори док централне силе не усвоје конкретне формуле изложене у савезничким условима.

БОРБЕ НА ЗАПАДУ

Коментар и појединости

Лондон, 8. — Тајмс пише: Прекјучерашији дан је најбољи који смо имали од почетка садашњег рата. Немачке су армије очишћене са спољних одбранбених организација Хинденбургове лије. Једино питање, које се сада може поставити, јесте: »Где ће се они зауставити?«

Париз, 8. — Коментар је последње енглеске операције, Тан вели: да се пораз Немаца развија. Немци трпеју храбрости енглеских армија, него и неодољivoј сили једног маневра вешто комбинованог и вешто извршеног.

Лiberpte каже: Нов извршен пролом на Хинденбурговом линији сачињава лепу и веома плодну победу. Она је постигнута не само благодарећи храбрости енглеских армија, него и неодољivoј сили једног маневра вешто комбинованог и вешто извршеног.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Успостављање источног фронта

Токно, 8. — Званичан јапански коминике јавља, да је јапанска коњица ушла у варош Большеве.

Лондон, 8. — Дописник Дејли Мел у Харбину телеграфише: чехо-словачке трупе, којима командује пуковник Гајда растереле су максималисте и натнале на бегство. Саобраћај између Чехо-Словака у Сибиру и ових на Волги

деца Ђорђа Илића, Маливоје син Мите Миловановића 12. год. Сва су ова деца из Београда и Милорад син Ђорђа и Дане Николића 11. год. из Младеновца.

Моли се сваки који ма шта зна о родитељима или сродницима децијим да то непосредно јаве Друштву за заштиту Деце у Водену.

— С болом у души извештавамо рођаке и познаннике, да је наш син, односно брат Крста Милановић ћак умро у Невшателу (Швајцарска) 14. августа ове године.

— За навек ожалошћени и узвељени отац Милан Костић свешт. из Ријеke ср. прилепски окр. битољски; браћа Стеван, ћак у Француској и Методије у Водену.

ИЗВЕШТАЈ

Обавештајног Бироа Срп. Црк. Креста у Солуну о исплаћеним пошиљкама по уплатама положеним код Бироа.

Овај извештај је састављен на основу добивених спискова о исплаћеним пошиљкама; оригиналне признатице још нису стигле чим стигну пошаље се улагачи да их подигну:

Ранко Обрадовић за Катарину, 25934, круна 206,83.

Лазар Трифуновић — Ко-сти 25942, круна 94,20.

Драгиша Пандуровић —

личка пруга Волочејска-Оде-
са налази се у рукама побу-
њеника.

ШТОКХОЛМ, 8. — Поједи-
ње вести из Петрограда твр-
де: да се је гарнизон из Цар-
ског Села, од 20.000 људи, при-
дружио контрареволуциона-
рима противу максималиста.
Народни комесар Зисаповић,
који је покушао да умири ове
ветеране, рађен је. Побуњени-
ци су успели да пусте у сло-
боду велики број ухапшених
офцира. Борбе још трају.

ЛОНДОН, 8. — Нов револу-
ционарни комитет у Бакуу
прикупља је све представнике
максималиста, украва их у 14

лађа и упутио у працу Не-
тровско на Касписком Мору.

ТОКЈО, 8. — Садашња оп-
шта ситуација на Истоку вр-
ло је позната по Савезнике.

БАЈАЛ, 8. — Дописник Бер-
линер Тагеблат у Москви
телеграфише: Контрареволуциона-
ри имају одборе по сви-
м варошама максималистич-
ке Русије. У Москви има
преко 20.000 чланова. На че-
лу покрета је тајни штаб који
ради у сагласности са Чехо-
Словацима. Највећи неприја-
тељи за максималисте су со-
цијалисти револуционари са
десице и народни соција-
листи.

НАША ПОБЕДА

Одјек у грчкој штампи

Грчка штампа посвећује о-
душевљене чланке српским по-
бедама.

»Македонија« пише:

»У свима нашим кружовима
изражава се велико одушевље-
ње за потпуно братство
по оружју између Грка и Ср-
ба које се изводи на бојном
поглављу противу заједничког и
вековног непријатеља. Грчка је
у пркос најтрагичнијем уну-
трашњем трзавицама оста-
ла верна савезу са Србијом.
Крај грчке војске која се бори
раме уз раме са храбрим ср-
пским трупама ставља свети
печат стапне и вечите слоге
између оба народа.«

»Елас« пише:

»Уједињена јединим истим
преперењем срца, грчка вој-
ска опет повраћа на свој ви-
соки степен грчку част и са-
весно приводи у дело савез са
сестринском нацијом српском и
тера варварског неприја-
теља са поплављене терито-
рије. Французи, Енглези, Ср-
би, Грци, Италијани тесно
речик.«

спојени у одбрани истог иде-
ала боре се победносно на
матејонским планинама и бра-
тиме се у смрти за слободу и
срећу Истоја.«

»Симеа« пише:

Грци и Срби, водимо исту
борбу. Спојени смо истим и-
деалима, истим новима и
пољу противу заједничког и
непријатељу. Ходимо да живимо
често и слободно. Да то
постигнемо нећемо попусти-
ти пред никаквом жртвом,
пред никаквим напором, пред
никаквом борбом. Заједнички
проливена крв ослобођава И-
сток од крвоточног јарма Бу-
гаре и очварије за свагда
братске везе између оба на-
рода.«

»Неа Алитиа« пише:

»Непријатељ је стално го-
њен из Маједоније. Нове че-
сте везе створене су између
народа који проливају своју
крв за права и слободу малих
народа. Грчка бори се још и
за одржавање своје свете часне
речи.«

СА РАТИНИ ФРОНТОВА

Франц. коминике

Париз, 8. септембра
У области Сен Кантена
Французи су заузели прекијуче
Есињи ле Гран и заробили
нове војнике.

Источно од Елете Немци
су у току ноћи вршили јаке
против-нападе. У пет мајова
напад је сломљен пред новим
француским положајима се-
верно од Алмака и источно
од мајура Моази.

Непријатељ је претрео теш-
ке губитке и није постигао
ништа. Французи су освојили
терен западно од Ези и севе-
ро-западно од Ваји. Осујетен је
покушај непријатеља да пре-
ђе Веслу код Жоншери. Фран-
цуске извиднице прорле су у
немачке ровове северно од Су-
ена и заробиле војника.

Доцније. — У току дана
Французи су поја-
чали своје напредовање
источно од Есињи ле
Гран, као и на платоу
мајура Моази. Заробљено
је војника. Жива артиле-
ријска борба у области
Сен Кантена и северно

од Ена.
На осталом фронту
затишје.

Енглески коминике

Лондон, 8. септембра

У току јучерашића да-
на енглеске су трупе за-
вршиле заузеке Мевра, са-
владавши непријатељско
делење које је држало
село. После јаке артиље-
ријске припреме неприја-
тељ је извршио јак ло-
калан напад на наше по-
ложаје северо-западно од
Алиша, али је одбијен. За-
робили смо известан број
војника.

Енглеске су трупе из-
вршиле успешну локалну
операцију северо-западно
од Ла Басе и напредовале
на фронту више од 4 ки-
лометра до села Ра ди
Маре и Турел(?) Заробљено
је више од 100 војника.
Одбијен је у току дана

Има на стоваришту разне
сорте гарантирано чистог при-
родног вина у бурадима и fla-
шама, које нарочито препо-
лучује српским менажама. Ма-
гацин је обилно снабдевен
коњаком, ликерима, ракијом
и осталом робом. Продаја на ве-
лико и на мало. Цене умерене.

17-30

СРПСКИ МАГАЦИН ДУШАНА СТОЈАНОВИЋА

Навахија Лимбо ул. бр. 36

пошавши од хотела Париза

ка Покривеној Чаршији

права улица десно

у непосредној близини Бур-
мали цамије

У прећашњој кафанској

радњи Милисава Живића Ча-

ир мала, идући од железнич-
ке станице преко трећег моста

право у улици бр. 9 отво-
рили смо винарску и раки-
чинску радњу, коју смо снаб-
дели чистим и изврсним црним
и белим вином као и чистом
комовидом коју сами произ-
водимо од сувог грожђа а та-
ко исто коњаком више врсти
и мастиком (ципором).

Скрепијемо пажњу како гра-
ђанству тако куририма и ко-
месарима, да се за куповину

обрате нашој радњи где ће

бити на потпуно задовољство

услужени, како са квалитетом

тако и са умереном ценом.

Продају вршимо на велико

у бурадима и на мало у fla-
шама и кантама.

С поштовањем

Јово Бедовић и комп.

6-10 ул. Јагодине

11-15

СЛАВОЉУБ – СЛАВКО М. РАДОВИЋ

трговац са Уба

извештава своје пријатеље, познанке и ратне другове да

је отворио радњу у Водени, улица Веницелос, до фран-
цуске полиције.

Радња је снабдевена у лепом избору свима војничким

потребама, као и већом количином вина и коњака.

Скрепијемо пажњу војним куририма, да се у истој рад-
њи може снабдити свима потребама како за менаже, тако

и за војнике, по најповољнијим ценама.

У исто време ставља до знања својим муштеријама

да има вгодно место — локал за оставу и паковање ствари

које курири купују у радњи и вароши.

Има на стоваришту разне

сорте гарантирано чистог при-
родног вина у бурадима и fla-
шама, које нарочито препо-
лучује српским менажама. Ма-
гацин је обилно снабдевен
коњаком, ликерима, ракијом
и осталом робом. Продаја на ве-
лико и на мало. Цене умерене.

У прећашњој кафанској

радњи Милисава Живића Ча-

ир мала, идући од железнич-
ке станице преко трећег моста

право у улици бр. 9 отво-
рили смо винарску и раки-
чинску радњу, коју смо снаб-
дели чистим и изврсним црним
и белим вином као и чистом
комовидом коју сами произ-
водимо од сувог грожђа а та-
ко исто коњаком више врсти
и мастиком (ципором).

Скрепијемо пажњу како гра-
ђанству тако куририма и ко-
месарима, да се за куповину

обрате нашој радњи где ће

бити на потпуно задовољство

услужени, како са квалитетом

тако и са умереном ценом.

Продају вршимо на велико

у бурадима и на мало у fla-
шама и кантама.

С поштовањем

Јово Бедовић и комп.

6-10 ул. Јагодине

11-15

непријатељски против-
напад.

Америч коминике

Вашингтон, 8. септембра

Одбијена су непријатељски
покушаји да проре у наше
линије на четири места у
Вејру и у Вогезима. Артиље-
ријска активност у Вејру и
Алзасу.

Италјански коминике

Рим, 8. септембра

Артиљеријска активност и-
стечно од језера Гарда, у до-
лини Арсе и у области Асо-

лоне и Монтело. Јака реак-
ција наших батерија. Успешно
смо туки непријатељску арти-
љерију. Одбијен је нов непријатељски напад на вису
долине Серен. На северним
падинама брда Фенере напа-
је патрола погнала па бег-
ство непријатељско одељење
и заробила неколико војника.

Наша је ескадрила бацила је
на арсенал у Пуљу и на де-
поје у Сколиуливо више тона
експлозива. Постигнута су доб-
ри резултати.

Оборена су два непријатељ-
ске аероплана, а три су
приморана да се спусте.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

ИНСПЕКЦИЈА МИНИСТРА ПРИ- ВРЕДЕ

Господин Министар Народ-
дне Привреде посетио је јуче
радионицу војно-железничке
Инспекције у којој се обуча-
ју аз рад на тракторима
државни економи и са успе-
хом који су они на томе ра-
ду постигли. Господин је Ми-
нистар био потпуно задово-
љак. Том приликом господин је
Министар обишао и ради-
онице војно-железничке Ин-
спекције.

СРБИЈА У АМЕРИЦИ

На дан прославе Дане Сло-
боде приређене су, као што

је познато, велике свечано-<